

A photograph of a man with long hair and a beard, wearing a dark jacket and pants, sitting on a wooden bench in a room with orange walls. To the left, there is a window with red curtains and a white chair. The room appears to be a waiting area or a common room. There are two semi-transparent colored boxes: a yellow one on the left and a green one at the bottom right.

Hostel 'De Hoek'

Een veilige basis voor 25 dak- en thuislozen in Utrecht

Hostel 'De Hoek'

Een veilige basis voor 25 dak- en thuislozen in Utrecht

In november 2006 opent Hostel De Hoek aan de Kögllaan haar deuren voor 25 bewoners. Hostel 'De Hoek' is één van de negen hostels voor verslaafde dak- en thuislozen van het project 'BinnenPlaats'. Dit zesde hostel is op een bijzondere manier ontwikkeld. Voor het eerst is het een woningcorporatie – Bo-Ex – die voor de realisatie zorgt. Partners zijn de GG&GD, die daartoe de opdracht kreeg van de gemeenteraad, het Leger des Heils (zorgverlener) en Zorgkantoor Agis (zorgfinancier)

De Hoek is een project om trots op te zijn. Goede samenwerking tussen alle partijen heeft geleid tot een prachtig project waarin 25 dak- en thuislozen een beschermd en veilig onderkomen wordt geboden.

Start bouw 9 december 2005

De Utrechtse aanpak

In 2000 besloot de Utrechtse gemeenteraad dat er, verspreid over de stad Utrecht, negen hostels voor verslaafde dak- en thuislozen moesten komen. De GG&GD Utrecht kreeg de opdracht dit plan te realiseren en ontwikkelde daarvoor het project BinnenPlaats. Het project wil zowel de leefsituatie van (verslaafde) dak- en thuislozen als de leefbaarheid en veiligheid in de stad verbeteren.

Bo-Ex realiseert Hostel de Hoek en levert daarmee een bijdrage aan een beter woon- en leefklimaat voor iedereen in Utrecht. Bo-Ex ziet het als kerntaak om mensen die door hun inkomen of andere omstandigheden minder kans hebben op de woningmarkt een aantrekkelijke woon- en leefomgeving te bieden.

De kracht van Bo-Ex zit 'm in het bouwen en beheren van woningen en woongebouwen. Het verlenen van zorg is een kwaliteit van zorginstellingen. In dit project is dat het Leger des Heils, bij uitstek deskundig in de begeleiding van personen aan de onderkant van de maatschappij.

Het gebouw

Het ontwerp voor 'De Hoek' is gemaakt door Mex architects. Zij vertaalden het programma van eisen en het wensen pakket van het Leger des Heils direct in tekeningen. Een werkwijze waarbij de mogelijkheden duidelijk zichtbaar werden. Tekeningen zeggen immers veel meer dan woorden.

Al in de schetsfase kwam de V-vorm naar voren, die zo kenmerkend is nu het gebouw er staat. Die vorm werd gekozen om het geluid van het vlakbij gelegen spoor en de aanliggende drukke weg buiten te houden. Stijlvolle afwerking, zoals het gebruik van donkere stenen en de gekleurde ramen, geven het gebouw een warme uitstraling. Ook in het gebouw is deze zorgvuldige afwerking terug te vinden.

Het hostel bestaat eigenlijk uit twee zeer grote woningen, gesitueerd in de twee poten van de 'V' met een tuin ertussen. Iedere vleugel heeft een eigen huiskamer met een open keuken. Bewoners kunnen daar zelf koken als ze dat willen. De kamers hebben een eigen douche en toilet.

Waar de poten samenkomen, bevindt zich de fraaie entree. Daar liggen ook de recreatieruimte en de kantoorruimte. De recreatieruimte wordt door bewoners en mogelijk ook door mensen van buiten het hostel gebruikt.

Er is gekozen voor een multifunctioneel ontwerp; het ontwerp is ook voor andere doelgroepen geschikt. Deze opzet maakt dat het project ook financieel verantwoord uitgevoerd kon worden.

Bo-Ex trok 2 jaar uit voor het totale ontwikkeltraject, van initiatief tot oplevering. Bouwonderneming Van Bekkum nam de uitdaging aan om het hostel binnen 9 maanden te bouwen. Een prestatie van formaat, temeer daar het bouwen voor deze doelgroep een zeer hoog afwerkingsniveau vraagt.

De bewoners

Een hostel heeft vaste bewoners, elk met een eigen kamer die voldoende privacy biedt. In hun eigen belang en dat van de buurt, moeten zij aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo mogen zij uitsluitend op hun eigen kamer harddrugs gebruiken; daarbuiten is dat niet toegestaan. 24 uur per dag is er begeleiding aanwezig. Daarnaast hebben de hostelbewoners een persoonlijk woonbegeleider. Er is geen verplicht reïntegratieprogramma; voorop staat het bieden van een veilige leefsituatie.

De bewoners hebben vaak jarenlang op straat geleefd. Hun lichamelijke en psychische conditie is meestal erg slecht. Het leven op straat is hard en het kost veel tijd om te wennen aan de nieuwe leefsituatie in het hostel. Het begint met binnen slapen en het wennen aan een dagstructuur. Als er meer veiligheid en vertrouwen is, gaan de meeste bewoners minder drugs gebruiken. De praktijk leert dat de bewoners zich – na langere of korte tijd – openstellen voor extra hulp. En dat leidt tot goede resultaten. De gezondheids-toestand blijkt in alle gevallen te verbeteren en het middelengebruik stabiliseert en neemt vaak af. Criminaliteit, met name stelen, verdwijnt nagenoeg. Voor een aantal bewoners blijkt zelfs doorstrom naar een zelfstandige(r) woonvorm mogelijk. Het hostelleven blijkt een succesformule.

Draagvlak in de buurt

Direct omwonenden van een hostel zijn vaak bang voor overlast. Vanaf het begin van project BinnenPlaats was er veel aandacht voor de leefbaarheid en veiligheid van de omgeving en voor buurtbetrokkenheid. Net als voor elk hostel, is ook voor hostel Kögllaan een beheergroep opgericht. De betrokkenheid van de beheergroep zorgt voor draagvlak in de buurt. Bovendien worden omwonenden via informatieavonden en publicaties zowel voor, tijdens als na de bouw bij het hostel betrokken.

In de beheergroep zitten omwonenden, vertegenwoordigers van de gemeente, de beheerder, de politie en vertegenwoordigers van de (toekomstige) bewoners van het hostel. De beheergroep stelt een plan vast waarin bijvoorbeeld afspraken zijn opgenomen over fysieke maatregelen in de omgeving (verlichting, groen, afscheidingen en dergelijke), communicatie met de buurt, een klachtenregeling en een politieprotocol. De ervaringen met beheergroepen zijn positief. Ook bij de bouw van andere hostels heeft de GG&GD deze formule met succes toegepast.

Ervaring leert dat als het beheerplan is vastgesteld en het hostel eenmaal geopend is, de beheergroep minder frequent bij elkaar hoeft te komen.

De meerwaarde van goede samenwerking

Bij de ontwikkeling, het ontwerp, de bouw en het beheer van 'De Hoek' zijn meerdere partijen betrokken. De creatieve en constructieve samenwerking resulteert in een spraakmakend project, aangepast aan de doelgroep en tegelijkertijd multifunctioneel. De nauwe samenwerking van Bo-Ex met zorgaanbieder Leger des Heils maakte optimale afstemming mogelijk van wonen en zorg. De praktische kennis en ervaring van de medewerkers, die voortvloeit uit dagelijkse werkzaamheden, vond zijn weerslag in het programma van eisen. Mede daardoor ontstond een gebouw dat veilig en prettig wonen en werken voor de bewoners en de medewerkers mogelijk maakt.

Colofon

Dit boekje is een uitgave van Bo-Ex, uitgebracht ter gelegenheid van de officiële oplevering van hostel De Hoek aan de Kögllaan 25 te Utrecht op 16 november 2006.

Ontwikkelaar

Bo-Ex

Constructeur

Krabbendam-Boerkoel, Soest

Opdrachtgever

GG&GD Utrecht, project BinnenPlaats

Installatie advies

VIAC, Houten

Zorgverlener

Leger des Heils

Ontwerp en Lay-out

www.enof.nl

Zorgfinancier

Agis Zorgverzekeringen

Fotografie

Peter Oey Photography, Utrecht

Architect

Mex Architects, Bilthoven

November 2006

Aannemer

Bouwonderneming Van Bekkum, Hooglanderveen

Postbus 3151, 3502 GD, Utrecht www.boex.nl

wonen begint bij mensen

